CU O CARTE PE TĂRÂMUL VACANŢEI

citește și colorează

SINAPSIS®

CUPRINS

LITERATURA ROMÂNĂ

LIVADA, ION CREANGĂ 4

CALENDARUL ȘCOLARULUI,
TEXTE ADAPTATE DUPĂ GEORGE COȘBUC 6

VINE PLOAIA, GEORGE COȘBUC 16

GHIOCELUL, LEGENDĂ POVESTITĂ DE IULIA HAȘDEU 17

LITERATURA UNIVERSALĂ

MINCINOSUL, POVESTE JAPONEZĂ 21

GĂINUŞA SĂLBATICĂ ŞI BROASCA ŢESTOASĂ,
POVESTE AFRICANĂ 23

CĂLĂTORII, POVESTE POPULARĂ ARMENEASCĂ 25

DIAMANTE ȘI REPTILE, CHARLES PERRAULT 29

PLOAIA DE STELE, CHARLES PERRAULT 34

BĂTRÂNUL ȘI NEPOTUL, FRAȚII GRIMM 38

MAIMUȚA ȘI PISICILE, POVESTE CU TÂLC 42

FII MULȚUMITOR!, POVESTE CU TÂLC 44

GÂNDEȘTE-TE DE DOUĂ ORI, POVESTE CU TÂLC 46

LIVADA

ION CREANGĂ

UN COPIL SĂDEȘTE-N ZORI
DOI MERI MICI CÂT DOI BUJORI,
TREI CAIȘI CU RĂDĂCINI,
PATRU TRANDAFIRI CU SPINI,
CINCI GUTUI CU FLORI ROTATE,

ȘASE NUCI CUM SUNT PRIN SATE,
ȘAPTE PERI, OPT PIERSICI CRUZI,
NOUĂ MICI ȘI TINERI DUZI.
CÂT NUMERI PÂNĂ LA ZECE,
ÎI UDĂM CU APĂ RECE.
MARI SĂ CREASCĂ, SĂ SE VADĂ
CEA MAI TÂNĂRĂ LIVADĂ.

CALENDARUL ȘCOLARULUI

GEORGE COȘBUC

PRIN VII E ZGOMOT DE GURI ŞI VESELIE. CULEGĂTORII ADUNĂ STRUGURII ŞI-I PUN ÎN COȘURI.

PE LA ÎNCEPUTUL LUNII, PĂSĂRILE SE PREGĂTESC DE PLECARE. PE CÂMP VEZI STOLURI MARI DE BERZE. SEARA, PE LÂNGĂ LACURI, SE ADUNĂ ŞI GRAURII ÎN STUFIŞ ŞI ÎŞI PREGĂTESC STOLUL DE CĂLĂTORIE. NOAPTEA AUZI PE SUS CÂNTECUL COCORILOR CARE SE DUC DEPARTE. ŞI TOT MAI MULT SE ÎMPUŢINEAZĂ OASTEA PĂSĂRILOR. ODATĂ CU EA PIERE ŞI CÂNTECUL PRIN PĂDURI ŞI PE CÂMPIE.

ACUM NOPȚILE ÎNCEP SĂ FIE MAI RECI, AȘA CĂ ROUA DE PE FRUNZE ȘI DE PE FLORI SE PREFACE ÎN BRUMĂ. DIMINEAȚA, CÂMPUL PARE ACOPERIT CU UN STRAT SUBŢIRE DE ZĂPADĂ, PE CARE SOARELE ÎNCĂ MAI ARE PUTEREA SĂ-L TOPEASCĂ, ÎN CELE DINTÂI CEASURI ALE ZILEI. DAR MAI TÂRZIU, CĂTRE SFÂRŞITUL LUNII, EL NU MAI ARE PUTEREA ACEASTA.

ARSE DE BRUMĂ, FRUNZELE IERBURILOR ȘI ALE FLORILOR SE VEȘTEJESC ȘI PIER. ALE COPACILOR ABIA SE MAI ȚIN.

CHIAR DACĂ NU NINGE, BRUMA E AȘA DE GROASĂ ÎN LUNA NOIEMBRIE, ÎNCÂT UNEORI SOARELE N-ARE PUTERE S-O TOPEASCĂ CÂT E ZIUĂ. ACUM PARCĂ S-A STINS TOATĂ VIAȚA DIN NATURĂ. VĂZDUHUL E GOL DE PĂSĂRI ȘI NUMAI CIORILE ÎL ÎNNEGRESC UNEORI, ZBURÂND ÎN STOLURI ȘI PURTATE DE VÂNT ÎNCOLO ȘI-NCOACE. NEGĂSIND HRANĂ PE CÂMP, ELE SE FAC MUSAFIRI AI SATELOR ȘI CHIAR AI ORAȘELOR.

ACUM RÂURILE SUNT ÎNGHEȚATE. GHEAȚA E ȘI EA O ADĂPOSTIRE PENTRU PEȘTII ȘI VIETĂȚILE DIN APĂ, DEOARECE PRIN EA NU MAI PĂTRUNDE GERUL CUMPLIT LA ELE. O FACE DUMNEZEU PENTRU PEȘTI, TOT CU ACEEAȘI BUNĂTATE ȘI ÎNȚELEPCIUNE, CU CARE LASĂ ZĂPADĂ PENTRU SEMINȚELE DIN PĂMÂNT!

ŞI LUMEA PĂSĂRILOR E MAI VESELĂ ACUM. PIŢIGOII ŞI PITULICILE ZBOARĂ ÎN STOLURI PRIN GRĂDINI ȘI ADUNĂ CU SÂRGUINȚĂ LARVELE INSECTELOR ȘI FAC ASTFEL SĂ NE FIE APĂRAȚI POMII PRIMĂVARA DE OMIZI. GHIONOAIA, TOATĂ ZIUA CIOCĂNEȘTE CU CIOCUL EI TARE SCOARȚA COPACILOR ȘI SCOATE DE SUB EA INSECTELE AMORȚITE. HOAȚELE DE VRĂBII DAU ROATĂ PE LÂNGĂ ȘURILE OAMENILOR ȘI CAUTĂ LOCURILE PE UNDE CEI MILOSTIVI ȘI IUBITORI DE PĂSĂRI LE PUN GRĂUNȚE DE HRANĂ. ALĂTURI DE ELE, SE BUCURĂ DE DĂRUITA HRANĂ STOLURI DE SCATII ȘI STICLEȚI. DIN CÂND ÎN CÂND, ULIUL DĂ TÂRCOALE SATULUI.

DE MULTE ORI, MAI ALES LA SFÂRȘITUL LUNII, E AȘA DE CALD, CĂ IES GHIOCEII ȘI SĂLCIILE ÎNMUGURESC. UNEORI DĂ ȘI IARBA. DAR ÎN CĂLDURA FĂRĂ DE VREME NU TE POȚI ÎNCREDE, CĂCI DUPĂ EA POATE DA, PE NEAȘTEPTATE, ZĂPADA CU GER MARE. ACEASTA UCIDE MUGURII DESCHIȘI ȘI FLORILE CARE AU ÎNDRĂZNIT SĂ IASĂ DE SUB PĂMÂNT. ÎN ZILE CA ACESTEA A ÎNGHEȚAT ȘI BABA DOCHIA, CU OILE EI, PENTRU CĂ S-A ÎNCREZUT ÎN VREMEA BUNĂ DE MAI ÎNAINTE. FEBRUARIE ARE NUMAI 28 DE ZILE, NU 30 ORI 31, CA TOATE CELELALTE LUNI. UNEORI OAMENII, CARE FAC CALENDARUL, ÎI MAI DAU CÂTE O ZI, SĂ AIBĂ 29.

ÎN FEBRUARIE, PLUGARII SE ZORESC SĂ-ȘI AIBĂ GATA SEMINȚELE PENTRU ARĂTURĂ. ÎȘI REPARĂ UNELTELE DE MUNCĂ ȘI AȘTEAPTĂ CU DOR PRIMĂVARA SĂ ÎNCEAPĂ IUBITA LOR ÎNDELETNICIRE.

CEI DINTÂI, CARE ÎȘI SCOT CAPUL DIN PĂMÂNT, SUNT GHIOCEII. ALBI CA ZĂPADA, DE CARE ABIA A SCĂPAT PĂMÂNTUL, EI SUNT DULCII VESTITORI AI PRIMĂVERII. EI NE VESTESC PRIMĂVARA DIN PĂMÂNT, IAR DE SUS, DIN VĂZDUH, NE-O VESTESC BERZELE. ELE SE ÎNTORC MAI DEVREME DECÂT TOATE PĂSĂRILE CARE S-AU DUS ÎN ȚĂRILE CALDE, PENTRU CĂ NUMAI ELE POT GĂSI HRANĂ PE VREMEA ACEASTA. BĂLȚILE ȘI LOCURILE JOASE SUNT PLINE ACUM DE APĂ DIN ZĂPADA TOPITĂ. BROAȘTELE ȘI ȘERPII IES DIN PĂMÂNT ȘI UMPLU BĂLȚILE. ASTFEL BERZELE AU DE ÎNDEAJUNS CE VÂNA. CELELALTE PĂSĂRI CĂLĂTOARE VIN MAI TÂRZIU ȘI PE RÂND, PENTRU CĂ ELE SE HRĂNESC CU INSECTE ȘI FLUTURI, CARE ÎNCĂ NU S-AU ARĂTAT. IAR CELE CARE SE HRĂNESC CU SEMINȚE, VIN ȘI MAI TÂRZIU.

MARTIE, SAU CU NUMELE VECHI – MĂRȚIȘOR, E ÎNCEPUTUL PRIMĂVERII ȘI ÎN ZIUA DINTÂI A LUI, ROMÂNII AU FRUMOSUL OBICEI SĂ OFERE MĂRȚIȘOARE.

ZILELE CRESC MEREU, IAR CÂND E VREME BUNĂ, SOARELE E CALD ȘI VESEL. PE CÂMPUL VERDE JOACĂ MIEII. AU ÎNFRUNZIT ȘI PĂDURILE, IAR PLUGARII ÎNCEP SĂ ARE. UNII COPACI AU DAT ÎN FLOARE.

MIERLA FLUIERĂ ÎN ZĂVOI, NOAPTEA CÂNTĂ PRIVI- GHETOAREA, IAR CUCUL ÎȘI STRIGĂ NUMELE ZIUA PRIN PĂDURE. TOATĂ ZIUA CÂNTĂ PĂSĂRILE ÎN CRÂNG, SE JOACĂ ȘI FAC CUIBURI. PRETUTINDENI LE VEZI ZBURÂND CU PAIE ÎN CIOC, SĂ-ȘI FACĂ MOALE ȘI CALD CUIBUL. AU SOSIT ACUM ȘI RÂNDUNELELE ȘI ALUNGĂ DIN CUIBUL LOR OBRAZNICELE VRĂBII, CARE S-AU ADĂPOSTIT PESTE IARNĂ ÎN EL.

TOT FELUL DE FLUTURI ZBOARĂ ACUM PRIN GRĂDINI, PE CÂMP, PE LÂNGĂ APE. VIȚA DE VIE ÎNCEPE SĂ ACOPERE CU LATELE EI FRUNZE ARACII GOI. PRIN RÂURI SE JOACĂ PEŞTII, PRIN VĂZDUH CIRIPESC PĂSĂRI ŞI CERUL E SENIN ŞI CALD. PRIMĂVARA E ÎN TOIUL EI.

AU ÎNFLORIT ȘI TEII ȘI SALCÂMII, ÎN URMA TUTUROR COPACILOR. MIROSUL LOR MAI STRĂBATE ÎNCĂ VĂZDUHUL. ÎN GRĂDINĂ PARCĂ ARD TUFELE DE BUJOR, ROȘU CA FOCUL. TRANDAFIRII ÎȘI ARATĂ TOATĂ FRUMUSEȚEA LOR ROȘIE, ALBĂ SAU GALBENĂ. ÎNFLOREȘTE ACUM GURA–LEULUI, SPRE MAREA BUCURIE A BONDARILOR. ALBINELE NU POT DESCHIDE FLOAREA EI PLINĂ DE MIERE ȘI O LASĂ ACESTOR CÂNTĂREȚI CU GLASUL GROS. GAROAFELE, CU MIROSUL TARE, STÂNJENEII CEI ALBAȘTRI CA BOLTA CERULUI ȘI ROZETA CEA PLĂCUT MIROSITOARE ÎȘI AU VREMEA ACUM.

PRIN PĂDURI S-AU COPT FRAGII ȘI CĂPȘUNILE, IAR ÎN GRĂDINI, CIREȘII.

VINE PLOAIA

GEORGE COȘBUC

VINE PLOAIA, BINE-MI PARE!
ÎN GRĂDINĂ AM O FLOARE,
PLOAIA MI-O VA CREȘTE MARE,
VINE PLOAIA, BINE-MI PARE!

VINE PLOAIA, BINE FACE!
SPICUL PLIN DE-ACUM SE COACE!
SPICULUI RĂCOAREA-I PLACE!
VINE PLOAIA, BINE FACE!